

Skipulagsstofnun
b.t. Þórdísar Stellu Erlingsdóttur
Borgartúni 7b
105 Reykjavík

Reykjavík, 29. júní 2022
UST202205-374/A.Þ.
08.12.00

Efni: Mat á umhverfisáhrifum - matsskyldufyrirspurn - stækkun seiðaeldisstöðvar í Eyjarlandi

Vísað er til erindis Skipulagsstofnunar er barst 30. maí sl. þar sem óskað er umsagnar Umhverfisstofnunar um hvort og á hvaða forsendum ofangreind framkvæmd skuli háð mati á umhverfisáhrifum.

Starfsemin og breyting á henni er háð starfsleyfi Umhverfisstofnunar skv. lögum nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir.

Framkvæmdarlýsing

Veiðifélag Eystri-Rangár ehf. (hér eftir nefnt rekstraraðili) áformar að auka framleiðslu á seiðum í seiðaeldisstöð sinni í Eyjarlandi, Bláskógarbyggð. Núgildandi starfsleyfi heimilar eldi með 20 tonna hámarkslífmassa á hverjum tíma og að hámarki 20 tonna ársframleiðslu. Rekstraraðili hyggst auka framleiðslugetuna þannig að lífmassi í stöðinni verði að hámarki 25 tonn.

Fyrirhugað er að stækka seiðaeldishúsið þannig að bæta megi við 6-12 kerjum innandyra auk þess að fjölga kerjum úti úr 14 í 26. Gert er ráð fyrir tilheyrandi búnaði innan byggingarreits, s.s. hreinsimannvirki, dælum, loftbúnaði, starfsmannaaðstöðu og skemmu.

Umhverfisáhrif framkvæmdar

Í tilkynningarskýrslu er fjallað um áhrif framkvæmdarinnar á eftirfarandi þætti: viðtaka, gróðurfar, hverfisvernd og jarðminjar, fuglalíf, fornminjar og ásýnd.

Rekstraraðili telur að áhrif stækkunar á ofangreinda umhverfisþætti verði óveruleg. Umhverfisstofnun gerir eftirfarandi athugasemdir við skýrsluna.

Skipulag

Í tilkynningarskýrslu kemur fram að í aðalskipulagi Bláskógabyggðar 2015-2027 segir að svæðið skuli deiliskipulagt áður en gefin verður heimild til stækkunar og þar skuli gera grein fyrir vatnstöku, úrgangsmálum, fráveitu og umhverfisáhrifum þeirra þátta.

Umhverfisstofnun bendir á að skv. 1. mgr. 6. gr. laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir skal allur atvinnurekstur sem sótt er um starfsleyfi fyrir vera í samræmi við skipulag. Stofnunin getur því aðeins gefið út starfsleyfi fyrir starfsemi sem samræmist skipulagi.

Umhverfisstofnun bendir á að sú deiliskipulagstillaga sem er nú í kynningu gerir aðeins ráð fyrir 20 tonna hámarkslífmassa.

Fráveita

Umhverfisstofnun bendir á að í starfsleyfi verður gerð krafa um fullnægjandi hreinsun frárennslis og verða losunarmörk miðuð við árlega lífmassaaukningu í stöðinni. Ef eftirlit með starfsemi bendir til þess að hreinsun frárennslis sé ábótavant getur stofnunin farið fram á að breytingar séu gerðar á henni sem og fyrirkomulagi umhverfisvöktunar.

Í skýrslunni kemur fram að frárennslis fari í gegnum tvær settjarnir. Umhverfisstofnun vill benda á að í eftirliti stofnunarinnar hefur komið fram að í fyrri settjörnninni er fiskur, þ.e. bleikja og regnbogi, sem ætlað er að éta upp þær fódurleifar sem falla til úr stöðinni.¹ Því er ekki um eiginlega settjörn að ræða heldur má telja fyrri settjörnnina sem eldisrými og magn þess fisks sem þar er telst inn í lífmassa stöðvarinnar.

Úrgangur

Í skýrslunni segir að áætlað sé að setja upp meltutank og nýta meltu til uppgræðslu á landi. Einnig segir að lífrænn úrgangur úr botni setþróa verði nýttur til landgræðslu. Umhverfisstofnun telur alla endurnýtingu úrgangs jákvæða og telur mikinn umhverfisávinning felast í því að minnka magn lífræns efnis í urðun og vísar í nýja stefnu stjórnvalda, sem nefnist *Í átt að hringrásarhagkerfi*, þar sem stefnt er að því að hætta alfarið urðun lífbrjótanlegs úrgangs. Stofnunin hefur unnið leiðbeiningar² til aðila í fiskeldi á landi um endurnýtingarmöguleika fastefna úr frárennslis.

Vatn

Umhverfisstofnun bendir á að fyrsta vatnaáætlun Íslands var staðfest í apríl 2022 á grunni laga nr. 36/2011 um stjórn vatnamála. Markmið laganna er að vernda allt vatn (yfirborðsvatn og grunnvatn) og vistkerfi þess, hindra frekari rýrnun vatnsgæða og bæta ástand vatnavistkerfa til þess að vatn njóti heildstæðrar verndar. Jafnframt er lögunum ætlað að stuðla að sjálfbærri nýtingu vatns sem og langtímavernd vatnsauðlindarinnar.

Öll vatnshlot eiga að ná umhverfismarkmiðum sínum og ástand þeirra má ekki rýrna. Gerist slíkt þarf að setja fram aðgerðir til að draga úr álagi á vatnshlotið með það að markmiði að bæta ástandið.

Niðurstaða

Með tilliti til umfangs og eðlis framkvæmdar, að því gefnu að starfsemin muni uppfylla þau skilyrði sem sett verða í breyttu starfsleyfi og sé byggð á bestu aðgengilegu tækni telur Umhverfisstofnun ekki líklegt að hún hafi í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif og sé því ekki háð mati á umhverfisáhrifum.

¹ [1543 Veiðifélag Eystri - Rangár - Lokaskýrsla.pdf \(ust.is\)](#)

² [Leiðbeiningaskjal \(ust.is\)](#)

Virðingarfyllst,

Agnes Þorkelsdóttir
sérfræðingur

Hulda Soffía Jónasdóttir
sérfræðingur